

Seminár z občianskej náuky

Názov predmetu:	Seminár z občianskej náuky
Časový rozsah výučby:	4. ročník /oktáva – 2 hod. týždenne – spolu 66 vyuč. hodín
Škola	Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku, Nám. A. Hlinku č. 5, 034 01 Ružomberok
Kód a názov študijného odboru	7902 J – gymnázium (od2015/2016)
Stupeň vzdelania	ISCED 3A
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet seminár z občianskej náuky dopĺňa výuku občianskej náuky a je určený žiakom pripravujúcim sa na maturitu z občianskej náuky. Súhrn získaných vedomostí a zručností z povinného predmetu občianska náuka, voliteľného predmetu rozširujúca občianska náuka a seminára vytvára predpoklad pre získanie požadovaných vedomostí a zručností na úspešné absolvovanie maturitnej skúšky z občianskej náuky, ktorá tvorí odrazový mostík pre štúdium spoločenských vied vo všetkých humanitných a pedagogických odboroch.

Témy voliteľného predmetu seminár z občianskej náuky nadväzujú na štátny vzdelávací program, oblasť Človek a spoločnosť a sú koncipované v súlade s cieľovými požiadavkami IŠVP. Predmet vytvára priestor na upevnenie, prehĺbenie, rozšírenie a systematizáciu poznatkov žiakov získaných v rámci predmetu občianska náuka. Má interdisciplinárny charakter, využíva poznatky mnohých spoločenských vied, predovšetkým z oblasti filozofie, religionistiky, psychológie, sociológie, práva, politológie a ekonómie.

Občianska náuka ako voliteľný maturitný predmet má žiakom sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých sa budú vedieť orientovať v zložitom systéme noriem a hodnôt súčasnej spoločnosti a budú schopní úspešne sa začleniť do života v demokratickej spoločnosti. Predmet umožňuje žiakom získať základné kompetencie, pomocou ktorých môžu žiť životom aktívneho občana v občianskej demokratickej spoločnosti. Okrem vedomostí a zručností z jednotlivých obsahových okruhov týkajúcich sa života občana v spoločnosti ako celku, si žiaci osvojujú aj prehľad vo vybraných spoločenských oblastiach, ktoré ich môžu nasmerovať na ich možné budúce štúdium.

Seminár z občianskej náuky je vzhľadom na celkové vzdelávacie a hodnotové zameranie školy orientovaný na rozšírenie a prehĺbenie poznatkov najmä z oblastí filozofie a religionistiky.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií:

- sociálnych a personálnych,
- spoločenských a občianskych,
- iniciatívnosť a podnikavosť,
- schopnosť naučiť sa učiť.

Vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- orientácii v politických, právnych a ekonomických faktoch tvoriacich rámec každodenného života,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- osvojovaní si základov ekonomickej gramotnosti, dôležitej na orientáciu v zložitých podmienkach modernej trhovej ekonomiky a k orientovaniu a rozhodovaniu sa v rôznych situáciách na trhu,
- získaniu základných vedomostí o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce, ktoré mu umožnia základnú orientáciu o uplatnení sa na pracovnom trhu aj v medzinárodnom meradle,
- zvládnutiu základného kategoriálno-pojmového aparátu filozofie,
- prezentovaniu filozofie a jej dejín ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- podnecovaniu k videniu súvislostí a k abstraktnému a kritickému mysleniu
- určitej opatrnosti a dôslednosti v myslení
- uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- rešpektu k iným názorom a argumentačnému spôsobu vyrovnávania sa s tými z nich, ktoré odporujú ich vlastným presvedčeniam,
- chápaniu historického opodstatnenia jednotlivých filozofických smerov, prúdov, pozícií či myšlienok,
- porozumeniu ich argumentačnej opore a hodnotovému pozadiu
- oceneniu príslušného intelektuálneho výkonu, i keď sa nezhoduje s nimi zastávaným stanoviskom, čím sa zároveň učia tolerancii
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,

- rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

- ▮ uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- ▮ vyvážené chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- ▮ uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných
- ▮ byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- ▮ sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia
- ▮ pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- ▮ otvorenosť pri riešení problémov, formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich názorov
- ▮ pri jednotlivých riešeniach spoznávať klady a zápory a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika
- ▮ vytvárať predpoklady na konštruktívne riešenie konfliktov.

4. Stratégie vyučovania

Metódy, formy a prostriedky vyučovania na seminári z občianskej náuky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu seminár z občianskej náuky proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie komunikatívne a sociálno - interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehĺbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

5. Učebné zdroje

- Ďurajková, D. – Kopecká, H. – Vargová, D.: Občianska náuka pre 3. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 2011
- Košč, M.: Základy psychológie. SPN, Bratislava 1994
- Sapóci, J. – Búzik, B.: Základy sociológie. SPN, Bratislava 1995
- Mistrík, E.: Základy estetiky a etikety. SPN, Bratislava 1996
- Krsková, A. – Krátka, D.: Základy práva a ochrana spotrebiteľa. SPN, Bratislava 1995
- Tóth, R.: Základy politológie (Človek v politike). SPN, Bratislava 1994
- Šlosár, R. – Búrová S. – Fabová, Ľ. – Lisý, J.: Základy ekonómie a ekonomiky. SPN, Bratislava 1995
- Furstová, M. – Trinks, J.: Filozofia. SPN, Bratislava 1996
- Kiczko, L. - Marcelli, M. - Waldschutz, E.- Zigo, M.: Dejiny filozofie. SPN, Bratislava 1993
- Raeper, W. – Smith, L.: Myslenie západnej civilizácie. Bratislava 1998
- Suchý, M. – Jaksicsová, V.: Malá antológia z diel filozofov I., II. SPN, Bratislava 1991
- Brugger, W.: Filosofický slovník. Praha 1994
- Kiczko, L. a kol.: Slovník spoločenských vied. SPN, Bratislava 1997

6. Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy

Zaradené prierezové témy:

1) *Osobnostný a sociálny rozvoj:*

U žiakov rozvíjame predovšetkým :

- a/ osobné a sociálne spôsobilosti tak, aby boli schopní sebareflexie a sebazpoznávania - v tom vidíme dôležitý predpoklad k tomu, aby dokázali prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazpoznávanie
- b/ pomáhať žiakom uvedomiť si vlastnú osobnosť
- c/ pestovať kvalitné medziľudské vzťahy

2) *Mediálna výchova :*

Vedíme žiakov k tomu, aby :

- a/ dokázali zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty
- b/ si vedeli vytvoriť svoj vlastný názor na základe prijímaných informácií
- c/ si dokázali uvedomiť negatívny vplyv médií na svoju osobnosť a snažili sa ho zodpovedným prístupom eliminovať

3) *Environmentálna výchova :*

Vedíme žiakov k tomu, aby si uvedomili :

- a/ vzťah medzi vývojom ľudskej populácie a výsledkami civilizačného pokroku k stavu životného prostredia v rôznych častiach sveta
- b/ ako sociálne a kultúrne vplyvy determinujú ľudské hodnoty a správanie
- c/ na základe historickej skúsenosti, že život je najvyššou hodnotou
- d/ že je potrebné vnímavo a citlivo pristupovať ku kultúrnemu dedičstvu

4) *Tvorba projektu :*

Cieľom je :

- a/ vedieť získavať informácie, zhromažďovať, triediť a selektovať ich
- b/ na základe získaných informácií vedieť formulovať uzávery a prezentovať ich

c/ naučiť sa riadiť seba, tím a vedieť si vypracovať harmonogram prác

5) *Multikultúrna výchova* :

Na základe historických skúseností sa zameriavame :

a/ na spoznávanie iných kultúr, ich pochopenie a akceptáciu

b/ na rozvoj medziľudskej tolerancie

7. Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov. Prospech žiaka sa klasifikuje stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Jednotlivé stupne prospechu sú odlišené mierou ovládania požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a porozumeniu medzi nimi, ako aj kvalitou a rozsahom získaných zručností vykonávať požadované činnosti.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka skúšaný minimálne trikrát.

Pri ústnom skúšaní je žiak klasifikovaný známku. Hodnotenie písomnej práce je vyjadrené známku. Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu predmetu sú známky z ústnych odpovedí a známky z písomných prác. Pri určovaní stupňa prospechu na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia. Výsledný stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok získaných v danom klasifikačnom období, ale prihliada k dôležitosti a váhe jednotlivých známok.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda požadované poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti presne a úplne a rozumie vzťahom medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Grafický prejav je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie jasne a pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí ojedinelé medzery a rozumie vzťahom medzi nimi. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností prejavuje nepresnosti, tie však vie s pomocou učiteľa korigovať. Samostatne alebo na základe menších podnetov učiteľa aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav má menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí menšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácií osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Závažnejšie nepresnosti a chyby dokáže s pomocou učiteľa korigovať. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa objavujú častejšie nedostatky, grafický prejav je menej estetický. K požadovaným záležitostiam vie menej pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pod dohľadom pedagóga samostatne pracovať. Má priemerne rozvinuté zručnosti práce v skupine.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácii osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa závažných chýb. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa objavujú častejšie nedostatky, grafický prejav je menej estetický. Závažné nedostatky a chyby dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť. K požadovaným záležitostiam nevie pohotovo zaujať postoj a s problémami vyjadruje vlastné stanovisko. Pri samostatnom štúdiu má žiak vážne problémy. Nemá dostatočne rozvinuté zručnosti spolupráce.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si požadované poznatky, fakty, definície a zákonitosti neosvojil. Trvale má závažné nedostatky vo vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností. Nie je schopný riešiť teoretické a praktické úlohy kvôli chýbajúcim vedomostiam a zručnostiam. Jeho písomný a ústny prejav je nevyhovujúci. K požadovaným záležitostiam nevie zaujať postoj a nie je schopný vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa. Nezapája sa do práce v skupine.

Z písomných prác a didaktických testov sa žiak hodnotí na základe dosiahnutých výsledkov vyjadrených percentuálnou formou:

100% – 90%	1 (výborný)
89% – 75%	2 (chválibečný)
74% – 50%	3 (dobrý)
49% – 30%	4 (dostatočný)
29% – 0%	5 (nedostatočný)

Váha jednotlivých známok:

1. Písomné práce z tematického celku: váha 3
2. Ústna odpoveď, neohlásené previerky (malé): váha 2
3. Referát, projekt, samostatná práca, domáce úlohy, aktivita: váha 1

Pri overovaní vedomostnej úrovne žiaka (budúceho maturanta z OBN) postupujeme k prevereniu schopnosti samostatného prístupu pri riešení problémov, argumentačných schopností, od analýzy k syntéze a hodnoteniu až k prevereniu schopnosti prezentovať a obhájiť vlastné projekty, seminárne práce a eseje.

Pri klasifikácii žiaka sa berú do úvahy všetky známky. Dopredu ohlásené písomné práce sú pre žiaka povinné. Ak ich žiak nemôže napísať v pôvodnom termíne, je jeho

povinnosťou dohodnúť si s vyučujúcim náhradný termín po príchode do školy. V prípade dlhodobej absencie sa vyučujúci dohodne so žiakom na termínoch skúšania.

8. Tematické okruhy predmetu

Obsah voliteľného predmetu seminár z občianskej náuky korešponduje s obsahovými požiadavkami maturitnej skúšky z občianskej náuky, ktoré tvoria vybrané poznatky z viacerých spoločenskovedných oblastí, v našom prípade so zameraním na problematiku filozofie a religionistiky.

- ▣ psychológia a sociológia
- ▣ právo a politológia
- ▣ ekonómia a ekonomika
- ▣ filozofia
- ▣ religionistika

9. Obsah vzdelávania

Tematické celky:

Filozofia a jej atribúty
Dejinno-filozofický exkurz
Religionistika
Aktualizácia učiva

TC Filozofia a jej atribúty

Filozofia a mýtus
Filozofické otázky a zdroje filozofických úvah
Filozofické disciplíny
Filozofia, veda, náboženstvo, umenie, ideológia

Základné pojmy:

Filozofia, mýtus, predstava, pojem, údiv, pochybnosť, ontológia, gnozeológia, logika, etika, filozofia človeka (filozofická antropológia), filozofia dejín, filozofia spoločnosti (sociálna filozofia), zmysel života, nihilizmus, pravda, agnosticizmus, skepticizmus, eklekticizmus, scientizmus, kritické myslenie, sloboda.

TC Dejinno-filozofický exkurz

Základné znaky západnej filozofie ako celku
Filozofia ako doba vyjadrená v myšlienke: periodizácia dejín filozofie (antická filozofia, stredoveká filozofia, renesančná filozofia, novoveká filozofia, filozofia 19. storočia, filozofia 20. storočia), ich profilové charakteristiky a kultúrnohistorický kontext
Základné myšlienkové domény európskeho filozofického myslenia:

- a) myslenie orientované na poznanie sveta (Parmenides, Herakleitos, Aristoteles)
- b) myslenie orientované na poznávajúci subjekt a na podmienky a možnosti poznávania (R. Descartes, I. Kant)
- c) myslenie orientované na jazyk (L. Wittgenstein)

Kľúčové filozofické problémy v rámci 1. z uvedených domén: pôvod a poriadok sveta, zmena a trvanie, náhoda a nevyhnutnosť, kritériá rozlišovania medzi pravým a nepravým bytím (skutočnosťou a zdaním).

Kľúčové filozofické problémy v rámci 2. z uvedených domén: problém hraníc a objektivity poznania, zdroje a metódy poznania.

Kľúčové filozofické problémy v rámci 3. z uvedených domén: problém poznávacieho statusu jazyka (spochybnenie referenčnej funkcie jazyka), význam ako výsledok sociálnej a jazykovej praxe, metafora klietky – človek ako väzeň svojho jazyka.

Základné pojmy:

Holizmus, diskurzivita, arché, podstata, substancia, idealizmus, materializmus, panteizmus, monizmus, dualizmus, pluralizmus, teizmus, deizmus, determinizmus, dialektika, metafyzika, epistéma, doxa, racionalizmus, empirizmus, senzualizmus, metodická skepsa, transcendentalizmus („poznanie pred poznaním“), jazyk, lingvistika, sémantika, pragmatika, reprezentácia, význam.

TC Religionistika

Náboženstvo a jeho atribúty

Prvky náboženstva:

- náboženská viera
- náboženské symboly
- náboženské praktiky a prejavy (náboženský kult, náboženské obrady, sviatky a tradície) -

Kresťanstvo a svetové náboženstvá

Alternatívne náboženské prejavy (nové náboženské hnutia)

Základné pojmy:

Religionistika, náboženstvo, svetové náboženstvo, kresťanstvo, islam, budhizmus, nová religiozita, sekta, kult, tolerancia.

TC Aktualizácia učiva

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

TC Filozofia a jej atribúty

Žiak vie:

Uviešť rozdielne znaky filozofie a mýtu.

Nájst' v texte znaky mytologického a filozofického uvažovania.

Uviešť rozlišovacie znaky, ktoré odlišujú filozofické otázky od bežných otázok.

Na základe filozofického textu sformulovať otázku, ktorú tento text rieši a zaradiť ju do filozofickej disciplíny

(autori čítaných textov – Platón, Aristoteles, Aurelius Augustinus, G. Bruno, R. Descartes, J. Locke, Voltaire, CH. L. Montesquieu, J. J. Rousseau, I. Kant, A. Comte, S. Kierkegaard, L. Wittgenstein, K. Jaspers, T. de Chardin, J. P. Sartre).

Sformulovať vlastné stanovisko k filozofickému textu a postaviť vlastnú otázku, na základe inšpirácie filozofickým textom.

Uviesť základné identifikačné znaky filozofie, vedy, náboženstva, umenia a ideológie a základné diferencie, ktoré odlišujú filozofiu od uvedených významových útvarov. Identifikovať prvky filozofickej reflexie, vedeckého vyjadrovania, náboženského presvedčenia, umeleckej tvorby a prípadných ideologizmov v textoch, ktoré obsahujú viacero týchto zložiek.

TC Dejinnofilozofický exkurz

Žiak vie:

Charakterizovať spoločné črty vlastné Západnej filozofii ako celku a uviesť odlišnosti, ktoré ju odlišujú od filozofického myslenia spätého s inými kultúrnymi, resp. civilizačnými okruhmi. Uviesť, ktoré témy resp. problémy sú ťažiskové pre jednotlivé obdobia dejín filozofie. Vysvetliť príčiny zmien ťažiskových tém a problémov filozofického myslenia.

Interpretovať dejiny filozofického myslenia ako proces vykazujúci dva rozhodujúce kvalitatívne posuny:

- ako prechod od skúmania sveta k skúmaniu subjektu, ktorý o svete niečo vypovedá,
- ako prechod od „myslenia o svete“ k analýze jazyka, v ktorom svet myslíme a vyjadrujeme.

Identifikovať a analyzovať problémy, otázky a spory, ktoré zohrávali úlohu kryštalizačného jadra filozofických diskusií a polemík v rámci každej z uvedených myšlienkových domén.

Charakterizovať stanoviská uvedených filozofov k ich riešeniu.

Porovnať alternatívne riešenia uvedených problémov a zaujať k nim vlastné stanovisko.

TC Religionistika

Žiak vie:

Rozlíšiť medzi jednotlivými prvkami náboženstva a vie vysvetliť ich význam.

Určiť základné identifikačné znaky svetových náboženstiev.

Identifikovať prejavy náboženskej neznášanlivosti.

Rozoznať prejavy sektárskeho myslenia.

TC Aktualizácia učiva

Žiak vie:

Napísať jednoduchú filozofickú esej, s využitím znalostí z prvých dvoch tematických celkov.

Na základe svojich vedomostí popísať význam filozofie pre jednotlivca; uviesť príklady životných situácií, v ktorých možno využiť filozofické poznatky; uviesť úlohu filozofie v živote človeka; vymenovať životné situácie, kedy začína človek filozofovať.

Vysvetliť pojmy, udalosti, javy a procesy vo vzájomných vzťahoch, obhájiť a primerane presadzovať svoje osobné práva.

Zoradiť fakty a udalosti chronologicky.

Rozlíšiť a interpretovať pramenný materiál - analyzovať odborný text, vyhľadávať a zhromažďovať informácie z rôznych zdrojov a kriticky zhodnotiť ich relevantnosť.

Vyjadriť (vlastné) stanovisko k zodpovednosti za seba a uviesť príklady možných dôsledkov svojho konania.

Používať odbornú terminológiu a vie vysvetliť, čo znamenajú základné pojmy filozofie a religionistiky.

Aplikovať svoje vedomosti a riešiť problémy, napríklad: klasifikovať a analyzovať pojmy, javy a procesy.

Určiť príčiny a dôsledky faktov, javov a procesov; analyzovať súčasné problémy v spoločnosti, pomenovať nové globálne výzvy, chápe nevyhnutnosť spoločenských zmien.

Rozlíšiť a interpretovať pramenný materiál - analyzovať odborný text.

Aplikovať vedomosti z iných predmetov.

Uvedomiť si prepojenosť psychológie, sociológie, práva, politológie, ekonómie a filozofie so životom spoločnosti (sem zaraďujeme úlohy, v ktorých žiak na konkrétnych príkladoch ilustruje prepojenie teórie s praxou).

Prezentovať vlastné názory a postoje.

Vyjadriť (vlastné) stanovisko k zodpovednosti za seba a uviesť príklady možných dôsledkov svojho konania.

Prejavovať porozumenie a toleranciu k iným názorom a postojom.

Rozlišovať a chápať etické hodnoty.

Hľadať zmysel života a utvárať si hodnotový systém.

Rozdelenie hodín a rozvrhnutie vzdelávacieho obsahu v ročníku obsahuje tematicky výchovno-vzdelávací plán prerokovaný na predmetovej komisii.